

Uchwały wiecu nauczycielskiego

z dnia 21 marca 1915 roku.

1) W sprawie powszechnego nauczania:

Wiec nauczycielstwa polskiego w dniu 21 marca 1915 roku, zważywszy:

że oświata najszerzych warstw ludowych zawsze daje w skutkach wzrost dobrobytu i kultury całego narodu, zasilając go stałym dopływem świeżych sił inteligentnych;

że wobec tego sprawa udostępnienia nauki dla każdego ma ogromną doniosłość dla przyszłości narodu;

że dla nas, pozbawionych wszelkich oręży, jakeimi walczy każde w normalnych warunkach, żyjące społeczeństwo, oświata ludu posiada wyjątkowe znaczenie.

Uznajemy za konieczne przystąpić do zaprowadzenia w Łodzi przymusowego powszechnego i bezpłatnego nauczania początkowego przez wypracowanie programu zastosowanego do potrzeb narodu, utworzenie odpowiedniej liczby szkół i przygotowanie zastępu nauczycieli.

2) W sprawie kursów pedagogicznych:

Wiec przyjął zaproponowaną przez p. Zawadzkiego następującą rezolucję:

Zważywszy:

1) że istotnym warunkiem rozwoju postępu w dziedzinie oświaty ludowej jest wyposażenie personelu nauczycielskiego szkół początkowych w wiedzę pedagogiczną, konieczną do spełnienia zadań wychowawczych;

2) że tylko nauczyciel obywatel świadomy swych obowiązków i zadań może godnie nieść pochodnię oświaty wśród ludu.

Wiec nauczycielski uznaje za rzecz niezmierniej wagi założenie w Łodzi kursów pedagogicznych ze szczególnem uwzględnieniem w planie nauki rzeczy polskich: języka, literatury dziejów i krajoznawstwa oraz metodyki tych przedmiotów.

3) W sprawie uspołecznienia szkoły średniej:

Zważywszy:

1) że średnia szkoła polska, jako szkoła prywatna zmuszona jest zmagać się z poważnemi przeszkodami i ograniczeniami, które stają na poprzek istotnym zadaniom wychowawczym, zagrażając często bytowi samej szkoły;

2) że kardynalnym warunkiem podźwignięcia ducha narodowego musi być jaknajściślejsze współdziałanie społeczeństwa ze szkołą, wspartą na rozległych zobowiązaniach materialnych i świadomej swych zadań kontroli ogółu;

3) że obowiązkiem społeczeństwa jest dać możność kształcenia się wszystkim bez wyjątku, nie szczędząc na to jaknajdalej idących ofiar;

4) że brak ujednostajnienia i zbliżenia działań pomiędzy szkołami osłabia planową pracę zbiorową [nad utrzymaniem i

reformowaniem wychowania społecznego i może doprowadzić do upadku szkół polskich i stanu nauczycielskiego;

5) że podstawą istotną rozwoju szkolnictwa winno być należyte uposażenie umysłowe i materialne stanu nauczycielskiego i podniesienie znaczenia jego w społeczeństwie.

Wiec wzywa miarodajne czynniki obywatelskie do podjęcia planowej organizacji publicznego szkolnictwa średniego, przejmując w ten sposób na koszt miasta sprawy wychowania, pod koniecznym warunkiem współdziałania i kontroli całego społeczeństwa miejscowego.

4) W sprawie utworzenia komisji naukowo-pedagogicznej:

Uważając, że społeczeństwo nasze stanęło wobec zadania bezpośredniego zorganizowania własnego szkolnictwa publicznego i że zadanie to wymaga już teraz prac organizacyjno-przygotowawczych — nauczycielstwo m. Łodzi, zebrane w dniu 21 marca 1915 r., uważa za niezbędne:

Powołanie do życia, z pośród sfer kompetentnych, komisji naukowo-pedagogicznej, której zadanie ma polegać na przygotowaniu i ewentualnem zorganizowaniu strony naukowo-wychowawczej szkolnictwa, oraz na czuwaniu nad prawidłowem funkcjonowaniem szkół pod względem naukowo-pedagogicznym i narodowym.

Komisja naukowo-pedagogiczna zostaje wybrana z pośród osób kompetentnych ze sfer inteligencji przez delegację czterech towarzystw naukowych: lekarskiego, prawniczego, techników i stowarzyszenia nauczycieli, oraz przedstawicieli sekcji szkolnej, którzy łącznie zakwalifikują kandydatów; — tych zatwierdzi następne zebranie publiczne nauczycielstwa, o ile zaś zebranie takie nie mogłoby się odbyć, komisja zostaje powołaną do życia.

5) W sprawie spolszczenia szkół:

Wiec nauczycielstwa polskiego w Łodzi żąda, aby niezwłocznie dokonano spolszczenia początkowych szkół przez:

a) Wprowadzenie dla wszystkich przedmiotów polskiego języka wykładowego.

b) Wprowadzenie nauczania historii Polski i geografii Polski.

c) Zupełne usunięcie nauki języka rosyjskiego, oraz historii Rosji, jako przedmiotów zbytecznych.

d) Wprowadzenie wszystkich administracyjnych czynności w języku polskim i

e) powierzenie wykładów języka polskiego we wszystkich szkołach Polakom.

II) Wiec nauczycielstwa polskiego żąda, aby w polskich szkołach średnich niezwłocznie:

a) wprowadzono naukę historii Polski, i geografii Polski tam, gdzie tego dotąd nie uczyniono,

b) usunięto naukę historii Rosji i geografii Rosji, jako oddzielnych przedmiotów,

c) usunięto, względnie zredukowano naukę języka rosyjskiego.

Wydano „Koło Patriotów” w Łodzi.

UR. 143